

Askersunds
KOMMUN

Förvaltningsberättelse Årsbokslut 2024

Kommunledningsförvaltningen

Kommunstyrelsen

Översikt över verksamhetens utveckling

Verksamheten har utgått från den budget och verksamhetsplan som kommunstyrelsen fattade beslut om vid sitt sammanträde den 5 december 2023.

Krisberedskap, säkerhetsskydd, civilt försvar och informationssäkerhet

Det förändrade säkerhetsläget till följd av kriget i Ukraina, tillsammans med en generell ökning av säkerhetshot, effekterna av pågående klimatförändringar och interna händelser, understryker vikten av att stärka kommunens krisberedskap och säkerhetsskydd. För att möta dessa utmaningar har arbetet med att etablera en krigsorganisation inletts, och ett nytt krishanteringsverktyg har införskaffats. Dessutom pågår kontinuerlig utbildning i stabsmetodik för att ytterligare stärka kommunens förmåga att hantera kriser.

Hot och attacker kopplade till digital informationshantering har ökat, vilket har ökat behovet av förstärkt informationssäkerhet. För att möta denna utveckling har en policy och riktlinjer för informationssäkerhet beslutats och implementeringsarbetet påbörjats. En särskild informationssäkerhetsgrupp har bildats, ett system för incidentrapportering har införts, och en informationshanteringsplan har tagits fram för att säkerställa en strukturerad och trygg hantering av information.

Näringsliv

Arbetet enligt näringslivsprogrammet har under 2024 präglats av insatser inom företagsklimat, kommunikation och kompetensförsörjning. Flera uppskattade aktiviteter har genomförts, bland annat nätverksträffar med olika teman, företagarkvällar, starta eget-utbildningar och företagsbesök. Kommunen har också haft en nära dialog med näringslivsråd och företagsorganisationer för att stärka samarbetet med det lokala näringslivet.

Under ett antal år har entreprenörskapsprogrammet Zinkgruvan Mining Re:Think genomförts i samarbete med kommunen. Programmet har bidragit till att utveckla lokala entreprenörer, skapa nya affärskontakter och stärka nätverken inom näringslivet vilket nu också syns i den långsiktiga uppföljningen av programdeltagarnas utveckling.

Under våren arrangerades även en uppskattad företagssafari, där både lokala entreprenörer och internationella gäster deltog. Fokus låg på platsens berättelse, nätverkande och inspirerande studiebesök hos olika företag runt om i kommunen, vilket stärkte bilden av Askersund som en attraktiv plats för företagande och samverkan.

Kommunikation

Under året lanserades kommunens nya intranät, vilket har gjort digitala lösningar, formulär och stöd mer lättillgängliga för medarbetarna. Vi har fortsatt utveckla kommunens sociala medier. Som ett exempel så har ett nytt Instagramkonto startats och planeras att fungera som ett stafettkonto där olika enheter kan visa upp sin vardag och bidra till ökad insyn i kommunens verksamhet.

Ett samarbete med kommunens förvaltningar har initierats för att samordna rekryteringsmarknadsföringen. Inför sommarrekryteringen deltog Askersunds kommun i kampanjer tillsammans med GoCare för att lyfta yrken inom vård och omsorg.

Kommunen har också samarbetat med andra kommuner i Sydnärke för att stärka arbetet kring kriskommunikation och säkerställa en enhetlig informationshantering i händelse av kris.

Besöksnäring

Visit Askersund har under året fortsatt utveckla besöksnäringen genom nära samverkan med turistaktörer och partners. Evenemang har en betydande och allt viktigare roll i besöksnäringen. Genom projektledning av exempelvis Barnveckan byggs samverkan, stolthet och affärsmöjligheter. Under hösten arrangerades även en välbesökt besöksnäringsskväll som blev en viktig start för nya samarbeten och aktiviteter. Samarbeten med Infopoints och biljettförsäljning har stärkt servicen till

besökare och ökat synligheten för företag. Kommunen har haft en aktiv roll i det regionala utvecklingsarbetet, bland annat inom destinationssamarbetena för Tiveden, Runt Vättern samt den regionala turismutvecklingsgruppen via Region Örebro län.

Centrumledarskapet har i samarbete med föreningen Askersund i Centrum fokuserat på medlemsaktiviteter, utbildningar och workshops för att stärka stadskärnan och behålla en levande landsbygd. I detta arbete har föreningen tagit en mer aktiv roll.

Under året har även ett arbete med paketering av erbjudanden inom besöksnäringen tillsammans med Kulturhuset Sjöängen och flera olika lokala aktörer utvecklats.

Trots en vakant tjänst, som medfört begränsade öppettider för turistinformationen och färre utvecklingsinsatser, har fokus legat på att bibehålla befintlig verksamhet. Evenemangslotsfunktionen har genomförts vid större evenemang i samverkan med andra förvaltningar, och föreningen Askersund i Centrum har bidragit starkt till centrumutvecklingen.

Samhällsplanering

Arbetet med ny översiktsplan fortskrider utifrån fastställd tidplan. Samråd har genomföras under tiden 2024-10-15 till och med 2024-12-20 och cirka 85 svar har lämnats in under samrådstriden, spridda mellan myndigheter, invånare, företagare, föreningar och andra aktörer. Sedan fortsätter processen fram till lagakraftvunnen plan, i mitten av 2026. Under våren fastställde kommunfullmäktige kommunens första planeringsstrategi, vilket är ett nytt instrument inom översiktsplaneringsprocessen. Strategin ligger till grund för den fortsatta planeringsprocessen och innebär att nuvarande översiktsplan gäller fram till dess att den nya vinner laga kraft.

Utredning om utveckling av hamnen fortgår, liksom uppdraget att omarbeta och uppdatera stadslivsmanifestet.

Utredning av utveckling av Åsbro är slutförd och utvecklingsplanen ligger till grund för fortsatt planering av Åsbro. Planen har legat till grund för arbetet med den del av den nya översiktsplanen som handlar om Åsbro samt som grund för strategier kring markinnehav i området.

På grund av att många större projekt drivs och planeras av externa parter, som Trafikverket, Vätternvatten, Svenska kraftnät och aktörer inom vind- och solparker, har arbetet med remissvar och samråd varit ovanligt intensivt under året.

Ledningsgruppen för samhällsbyggnadsfrågor ger en bra form för samverkan mellan förvaltningarna. Utvecklingsstaben inom kommunledningsförvaltningen har en samordnande roll, bland annat inom strategiska samhällsbyggnadsfrågor. Samhällsbyggnadsforum som genomförs fyra gånger per år och fungerar som mötesplats för tjänstemän som arbetar med samhällsbyggnadsfrågor. Syftet är att stärka kommunikation och kompetensutveckling som i sin tur ska leda till utveckling som kommer kommunens invånare till gagn.

Kollektivtrafik, färdtjänst och skolskjuts

Arbete pågår på regional nivå med förslag till nytt kollektivtrafikavtal.

Region Örebro län arbetar med besparingar och översyn av reglerna för färdtjänst vilket ger vissa, än så länge marginella ekonomiska effekter.

En översyn av skolskjutskostnaderna har gjorts under våren 2024, utifrån politiskt uppdrag. Trafiken anordnas utifrån upphandlat avtal som sträcker sig till och med dag före skolstart höstterminen 2027 med möjlighet till max två års förlängning. Planering pågår av hur skolskjutsen ska lösas där kollektivtrafikmyndigheten lägger ned linjer. Detta gäller linje 751 mot Olshammar som lades ned i december 2024 och linje 750 mot Nydalen som läggs ned i december 2025.

Hållbarhet

Under 2024 har arbetet löpt vidare utifrån hållbarhetsprogrammets intentioner, vilket bland annat har påverkat arbetet med ny översiktsplan. Inga större projekt eller liknande har startats eller avslutats inom området.

Byggnader och lokaler

Under 2023 omförhandlades hyresavtal för hamnbodar och arrendeavtal för Borgmästarholmen. Av de sex omförhandlade avtalen valde fyra att teckna nytt avtal, Borgmästarholmen och en hamnbod stod därmed utan hyresgäst. Utifrån Kommunstyrelsens beslut att, där det är lämpligt, upplåta verksamhetslokaler i form av koncessionsavtal har lokalerna inte utannonserats för ny permanent hyresgäst. Under sommaren har dock hamnboden haft tillfällig hyresgäst.

Under våren 2024 slutfördes arbetet med att skapa lokalförsörjningsplaner för nämnderna samt en sammanfattande för hela kommunen. Detta ger goda möjligheter till en bättre planering utifrån helhetssyn och långsiktiga behov. Kommunstyrelsens lokalförsörjningsplan fastställdes i februari och den kommunövergripande i juni.

Arbetet med uppdaterad gränsdragningslista mellan fastighetsägaren kommunen och förvaltaren AskersundsBostäder AB (helägt av kommunen) har startats och planeras slutföras under våren 2025.

Askersunds kommuns satsning på att investera i byggnader och lokaler fortsätter och status i pågående projekt är:

- Närlundaskolan etapp 2. Projektet är slutfört.
- Omgivande markarbete på Närlunda skolan. Projektet är slutfört.
- Närlundaskolan ny idrottshall, hallen invigdes januari 2024. Avtal om sponsor för namnrättigheter för arenan är tecknat och namnet är "XL Bygg, Bergkvist arena".
- Hammars skola och förskola, arbetet färdigställdes i juni och lokalerna är tagna i bruk.
- Förskola Åsbro, Mosippan arbete slutfördes hösten 2024, verksamheten tar lokaler i bruk vid terminsstarten 2025. Rivning av befintlig lokal planeras under 2025.
- Förskola Askersund, Solberga, byggnation startade i januari 2024 och ska vara färdigställd våren 2025.

Samt några exempel på mindre åtgärder som genomförts under året:

- En långsiktig satsning på utbyte av kvicksilverarmaturer till LED-belysning är inledd, med start på Rönneshytta skola.
- Upprustning av fyra klassrum i Rönneshytta skola.
- Golv och passersystem är utbytt i idrottssalen på Åsbro skola.

Mark och exploatering

Försäljningen av fastigheten Verkstaden 8 i centrala Askersund har genomförts, och det nybyggda flerfamiljshuset med 32 lägenheter är nu färdigställt och inflyttat.

Arbetet för utveckling av fastigheten Skolan 2 har återupptagits av exploitören. Dock är byggkonjunkturen fortsatt problematisk och projektet väntas komma igång på allvar efter en tydlig konjunkturförbättring. Reservationsavtalet är förlängt till och med 31 oktober 2025.

I norra Askersunds tätort har försäljningen av 25 nya villatomter på området Gustavslund/Nordhagen startat. En villatomt var vid årets slut tecknad som tomträttsavtal. Erbjudande om två byggrätter för flerbostadshus i samma område har också gått ut till de intressenter som står på kommunens intresselista för byggrätter. Tilldelning utifrån intresseanmälan planeras tidigt 2025.

Kommunens tomtkö för villatomter hanteras numera via en e-tjänst, vilket underlättar arbetet för såväl kunder som vår egen organisation. Ett trettiotal intressenter finns i tomtkön. Även intresselistan för byggrätter är omgjord till en under våren lanserad e-tjänst. Ett drygt tjugotal intressenter finns på intresselistan.

Ekonomi

Två större projekt har präglat 2024. Under året inleddes upphandlingen av ett nytt affärssystem för kommunen. Upphandlingen omfattar ett komplett ekonomisystem med en e-handelsfunktion som option. Avtal förväntas kunna undertecknas i början av 2025 och under resten av året sker implementationen med avsikt att ta det nya systemet i bruk från och med januari 2026.

Sedan hösten deltar kommunen i SKRs projekt ”Prislappsmodellen”. Syftet med projektet är att kommunfullmäktige ska kunna fördela budgetramar till nämnderna som på ett mer påtagligt sätt motsvarar de faktiska behoven avseende volymer och kostnader.

Arkiv

Kommunarkivet sköts av Sydnärke Arkiv i Lekebergs kommun enligt avtal mellan kommunerna i Sydnärke. Utvecklingen av e-arkiv är ett fortsatt prioriterat område men implementeringen har inte skett enligt planering på grund av svårigheter att hitta rätt konsultstöd och personalförändringar inom arkivheten. Mot slutet av året har en arkivarie rekryterats och en nystart skett.

Inventering av äldre pappershandlingar i arkiven i källaren i Rådhuset har påbörjats. Syftet är att upprätta korrekta arkivförteckningar vilket är långsiktigt viktigt för att säkerställa bevarandet och för att underlätta återsökning och utlämning av äldre arkivhandlingar.

Händelser av väsentlig betydelse

Ny målsättnings- och budgeteringsmodell

Kommunen har under 2024 tagit beslut om en ny mål- och budgeteringsmodell som integrerar mål och budget på ett tydligare och mer effektivt sätt. Den nya modellen som arbetats fram syftar till att:

- **Styrning:** Skapa en gemensam plattform för alla verksamheter, som sammanför strategier och mål för att främja samordning.
- **Prioritering:** Fokusera på strategiska områden som stärker invånarnas välmående och utvecklar kommunen.
- **Mätning och uppföljning:** Införa tydliga indikatorer för att säkerställa att mål uppfylls och att resultat kan utvärderas systematiskt.
- **Organisering:** Klargöra roller och ansvarsfördelning, vilket möjliggör en effektiv resursanvändning.

Modellen har utvecklats genom bred involvering av samtliga nämnder och workshops med budgetberedningen, där begrepp, roller och syften har diskuterats för att skapa en gemensam förståelse. Syftet är att skapa en styrmodell som inte bara är reaktiv, utan som också driver på den strategiska utvecklingen.

Inom ramen för mål- och budgeteringsmodellen har kommunen under 2024 arbetat intensivt med att utveckla och konkretisera våra övergripande målområden och strategiska mål.

Genom att bygga vidare på de målområden och strategiska mål som har utvecklats under 2024, kan en helhet utvecklas under 2025 och inför 2026 som omfattar hela kedjan från aktiviteter till vision för alla våra verksamheter.

Kommunens övergripande målstruktur utgör grunden för hur vi som organisation strävar efter att uppfylla vårt samhällsuppdrag. Denna struktur är utformad för att säkerställa att kommunens beslutsprocesser bedrivs med fokus på långsiktig hållbarhet, effektiv resursanvändning och en stark finansiell grund samt att målen ligger till grund för arbetet med budgetering. Genom att systematiskt arbeta med tydliga mål och mätbara resultat kan vi bättre möta våra invånares behov och förväntningar, samtidigt som vi säkerställer en god ekonomisk hushållning.

Väsentliga personalförhållanden

HR-avdelningen arbetade med begränsad bemanning under årets första fem månader beroende på att HR-chef var tillförordnad kommundirektör och även fick ansvar för administrativa avdelningen när administrativ chef gick i pension. Tidigare HR-chef gick i pension i juni och ny HR-chef tillträdde i slutet av oktober.

HR-avdelningen har fortsatt fokuserat på arbetet tillsammans med kommunens chefer för att minska sjukfrånvaron genom individuellt stöd, samt att arbeta med att fylla det nya intranätet med innehåll till stöd för kommunens medarbetare och chefer. HR-avdelningen har också genomfört en riktad insats på Smedsgården, och varit tredje part i samtal.

Sjukfrånvaron är en stor utmaning. Sjukfrånvaron ökade 2024 jämfört med motsvarande 2023. Även om korttidssjukfrånvaron fortfarande är oacceptabelt hög så är det främst långtidssjukfrånvaron som ökat. En medarbetare på HR-avdelningen arbetar med den höga sjukfrånvaron genom att stötta cheferna i olika slags rehabiliteringsärenden, främst inriktat på långtidssjukfrånvaron.

Arbetet med att marknadsföra kommunen som attraktiv arbetsgivare har förts på olika nivåer och ur olika perspektiv. Det finns behov av en gemensam strategi och ett gemensamt angreppssätt för frågan. En viktig aspekt i en gemensam strategi är att ta vara på medarbetarnas kraft i marknadsföringen. En nöjd medarbetare är den bästa ambassadören för kommunens arbetsgivarvarumärke.

Året har varit relativt stabilt bland kommunens chefer, jämfört med tidigare år. Även om den externa personalomsättningen minskat i kommunen har den interna rörligheten ökat. Det är positivt då det signalerar att nya möjligheter och utveckling för medarbetare finns inom kommunen.

Löneöversyn 2024 utmanade kommunen som helhet med en budget som inte täckte löneökningkostnaden. Vårdförbundet gick ut i konflikt för att få igenom sina krav, främst på arbetstidsförkortning. Askersunds kommun var dock inte drabbat av konflikten. Lokala överläggningar med Vårdförbundet inleddes i slutet av augusti, då det centrala avtalet kom till stånd först efter medling under semesterperioden.

Det pågående arbetet med digitalisering av fler processer har fortsatt inom HR-avdelningen, och nya e-tjänster inom HR- och löneområdet har införts. Den digitala anställningsguiden, som är en integrerad del av vårt HR- och lönesystem, togs i bruk i slutet av september. Införandet har underlättat för löneavdelningen och är också en mer kvalitetssäker hantering av anställningsprocessen.

Likaså tas ett nytt system för från- och närvaroanmälan i bruk. Systemet är integrerat med redan befintliga IT-stöd. Ännu så länge är det endast vård- och omsorg samt funktionsstöd som använder tjänsten trots att licensen gäller för hela kommunen. Det nya systemet är både billigare och effektivare än tidigare system.

IT-attacken i Kumla påverkade främst vårt HR-system som helt stängdes av för såväl HR som medarbetare och chefer. Detta ledde till att vi inför löneutbetalning i november och december tvingades att gå över till manuella rutiner för rapportering av lönepåverkande händelser. En förändring som var mycket tidskrävande. Det hindrade också HR-avdelningen att ta fram statistik samt underlag till förfrågan om offentliga handlingar, som istället fick efterfrågas från Kumlas löneförvaltning, som i sin tur hade hög belastning till följd av IT-attacken.

HR-avdelningen hade under året, på grund av begränsad bemanning, endast haft möjlighet att utföra en gemensam utbildningsinsats, nämligen en arbetsmiljöutbildning för nya chefer och skyddsombud.

I början av året lades Bemanningseenheten inom kommunledningsförvaltningen ner och uppgiften har förts tillbaka ut på förvaltningarna, som har löst det på olika sätt.

Måluppfyllelse

Uppföljning av nämndens egna mål enligt verksamhetsplan för 2024.

Förklaring till måluppfyllelse:

Färg

Rött = målet ej uppfyllt

Gult = målet delvis uppfyllt

Grönt = målet är uppfyllt

Trend

Pil uppåt = bättre än året innan

Pil åt sidan = lika med förra året

Pil nedåt = sämre än året innan

Målområde 1 - god ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsens mål 1: Sjukskrivningstalen ska vara under 5 procent för kommunledningsförvaltningens medarbetare exklusive AME och under 7 procent för medarbetarna på AME.

Bäring på kommunfullmäktiges mål om en attraktiv arbetsgivare och en god arbetsmiljö.

Mått/metod: Sjukfrånvaron i procent, hämtas från personalsystemet. För att målet ska vara uppfyllt ska målnivåerna för både kommunledningsförvaltningens sjukfrånvaro exklusive AME samt AME vara uppnådda.

Adressering: HR-avdelningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Sjukfrånvaro exkl. AME, procent	Lägre än 5,00	2,12	↑
Sjukfrånvaro AME, procent	Lägre än 7,00	4,42	↑

Kommunstyrelsens mål 2: Kommunledningsförvaltningens HME-resultat ska öka eller minst vara kvar på samma nivå som året innan.

Bäring på kommunfullmäktiges mål om en attraktiv arbetsgivare och en god arbetsmiljö.

Mått/metod: HME = hållbart medarbetarengagemang. Resultat från enkät som skickas ut till alla medarbetare från och med hösten 2022.

Adressering: HR-avdelningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
HME-resultat, index	80 eller högre	77	Resultatet har minskat med tre enheter

Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna

Kommunstyrelsens mål 3: Deltagarna inom arbetsmarknadsenheten ska nå en stegförflyttning.

Bäring på kommunfullmäktiges mål om att alla invånare ska kunna ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning.

Mått/metod: Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjar arbeta eller studera, andel (%), nyckeltal i Kolada.

Adressering: Arbetsmarknadsenheten

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
År	2024	2024	
Andel deltagare som går vidare till arbete eller studier, procent	>20	15	Med vikande konjunktur har arbetet med att hjälpa arbetslösa mot arbete eller studier, blivit en allt större utmaning för AME. Dom deltagare som kommer till AME anvisade av Arbetsförmedlingen eller IFO, behöver ofta lång tid för att vara redo för studier eller arbete utanför AME.

Kommunfullmäktiges målområde	Uppdrag
Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna: Social omsorg	Socialnämnden och kommunstyrelsen ska gemensamt redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs mot ungdomar och vuxna som riskerar inte nå målet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.

Åtterrapporing från socialförvaltningen

Aktuellt uppdrag möts primärt upp genom socialförvaltningens ungdomscoach, vars uppdrag är att verka förebyggande inom den sociala insatsarenan där insatserna bygger en stor del på samverkan och samarbete med andra viktiga aktörer, till exempel barn och utbildningsförvaltningen, förvaltningen för kultur, evenemang och fritid samt polisen.

Målbild är tidig upptäckt och motivation till tidiga insatser för att undvika mer omfattande behov längre fram i livet. Utifrån att tjänsten har varit vakant sedan april så har det inte initierats några nya aktiviteter inom området. Fokus fram tills vakanshållningen har varit medverkan i skolsocialt team, specifikt insatser för elever med hög frånvaro, samt gruppverksamhet på skolorna, Åsbro, Närlunda och Rönneshytta. Gruppverksamheterna har varit riktade mot barn till separerade föräldrar samt konceptet ”kärlek börjar aldrig med bråk”.

Målområde 3 - Tillväxt och demografi

Kommunfullmäktiges mål:

Vi är en attraktiv kommun att arbeta och leva i.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges målområde	Uppdrag
Målområde 3 – Tillväxt och demografi	Kommunstyrelsen ska redovisa arbetet som gjorts och vad som har åstadkommit för ökad tillgång till digital infrastruktur i kommunen.

Uppföljning om vad som gjorts och vad som har åstadkommit för ökad tillgång till digital infrastruktur i kommunen.

All utbyggnad av bredband görs av enskilda aktörer på kommersiell grund. Marknaden domineras av några få stora aktörer. I syfte att påskynda utbyggnaden har staten genom Post- och telestyrelsen (PTS) de senaste åren lämnat bidrag till dessa. Bidraget är konstruerat så att de projekt som kostar minst per anslutning prioriteras. Det innebär att effekten av bidraget vad gäller antal anslutningar bli maximal, men samtidigt kommer bidraget inte hjälpa de med sämre förutsättningar till anslutning.

Regionen kan i viss utsträckning prioritera byggnader för bredbandstöd. Askersunds kommun har ett bra samarbete med dem och gör detta gemensamt. Kommunen prioriterar områden där det finns förutsättningar för att stödet ska resultera i utbyggnad. Det är inte meningsfullt att prioritera de med sämst förutsättningar eftersom det bara resulterar i att stödet hamnar någon annanstans. Förvaltningen arbetar för att få till stånd så mycket utbyggnad som möjligt. Det sker genom att i kontakt med de aktörer som är verksamma inom kommunen peka på områden som kan vara intressanta för utbyggnad. En annan uppgift är att underlätta kontakter mellan allmänheten och aktörerna vad gäller möjlighet till anslutning, markavtal och synpunkter i samband med de utbyggnadsprojekt som genomförs.

År 2023 beviljades 7,2 miljoner kronor i statligt stöd till projekt i Askersunds kommun. Motsvarande belopp för 2024 är 19,1 miljoner kronor (Av de 98 miljoner kronor som beviljats för Örebro län). Bidrag utgår till som mest 50 procent av kostnaden varför den möjliga totala volymen är större. De här siffrorna säger inte så mycket om utvecklingen eftersom alla projekt inte blir av och att det sker utbyggnad på rent kommersiell grund utan statligt stöd. Under 2024 har tre ansökningar beviljats av PTS om utbyggnadsprojekt i kommunen. I länet beviljades totalt 17 ansökningar.

Mellan 2022 och 2023 har andelen hushåll i kommunen med bredband via fiber ökat från 63,7 procent till 69,0 procent, dvs med 5,3 procentenheter. I länet har andelen ökat från 85,6 procent till 88,5 procent, det vill säga med knappt tre procentenheter. Siffrorna avser anslutning via fiber, inte andra accesstekniker. Då det är upp till fastighetsägaren att avgöra om man vill teckna sig för indragning av fiber är statistiken något missvisande. Därför mäts även till gång till fiber eller fiber i absolut närhet, där alltså även fastigheter räknas, som enkelt kan få fiber om de vill. Mellan 2022 och 2023 har denna siffra ökat från 83,5 procent till 91,0 procent, en ökning med 7,5 procentenheter. Motsvarande siffra för regionen är 94,9 respektive 97,7 procent, vilket ger en ökning om 2,8 procentenheter. Statistiken kommer från PTS och aktuella siffror angående fibertäckning för 2024 har i skrivande stund inte publicerats.

Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden

- Digitalisering

Kommunfullmäktiges målområde	Uppdrag
Målområde 4 – Specifika utvecklingsområden: digitalisering	Varje verksamhet behöver ta fram en strategi och plan för hur man i det ordinarie arbetet ska främja digitala lösningar.

Uppföljning om vad som gjorts för att främja digitala lösningar.

Under 2024 har SKR (Sveriges Kommuner och Regioner), tillsammans med Adda och Inera, samlat Sveriges kommuner för en bred dialog kring digitaliseringens roll i välfärdsutvecklingen. Detta arbete har lett fram till den strategiska agendan kallad Kommungemensamt handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering, vilket SKR:s styrelse formellt beslutade om den 15 december 2023.

Handslaget syftar till att stärka den digitala transformationen inom offentlig sektor och är ett resultat av ett omfattande samarbete där kommunerna har identifierat gemensamma behov och utmaningar. Agendan innefattar en handlingsplan med 13 konkreta initiativ, vilka spänner över områden som socialtjänst, skola, infrastruktur och kompetensförsörjning inom digitalisering.

Varje kommun har haft möjlighet att identifiera och prioritera de initiativ som de anser mest angelägna. Över 80 procent av landets kommuner har deltagit i denna process, vilket har resulterat i att fyra initiativ har prioriterats för den första versionen av en kommungemensam utvecklingsportfölj. Denna portfölj kommer successivt att utökas och anpassas i takt med att nya behov identifieras och ytterligare satsningar paketeras som erbjudanden.

Prioriterade initiativ inom handslaget:

1. Nationell identitets- och behörighetshantering
2. Införande av SDK (Standardiserade Digitala Kommunikationen) i socialtjänsten
3. Breddinförande av välfärdsteknik
4. Införande av digital post

Vårt arbete och engagemang i Askersunds kommun

Efter en dialog med övriga kommuner inom Sydnärke har vi beslutat att ansluta oss till samtliga fyra initiativ. För att möjliggöra detta krävs ett noggrant arbete med att organisera vår lokala implementering och genomföra en nyttoanalys som tydliggör hur dessa initiativ kan bidra till vår verksamhet och invånare.

Det initiativ som har varit mest aktuellt under det gångna året är införandet av SDK inom socialtjänsten. Här har vi bland annat deltagit i en pilotstudie på initiativ av Region Örebro län. Vi ser en stor potential i att använda SDK för att effektivisera kommunikationen både internt och med externa aktörer, inte bara inom socialtjänsten, utan även i ett bredare perspektiv inom andra välfärdsområden. För närvarande pågår en dialog med de övriga Sydnärke-kommunerna om ett samarbete kring förstudie och projektspecifikation för införandet.

Nästa steg

Nästa steg i vårt arbete är att fortsätta fördjupa dialogen med våra samverkanskommuner och påbörja den lokala planeringen för samtliga initiativ. Vi kommer också att arbeta fram en detaljerad nyttoanalys som baseras på våra specifika förutsättningar, vilket kommer att ligga till grund för den praktiska implementeringen. Parallellt med detta fortsätter vi arbetet med SDK inom socialtjänsten, där vi siktar på att konkretisera projektets omfattning och tidsplanering tillsammans med våra samarbetspartners i Sydnärke.

- **Integration**

Kommunstyrelsens mål 4: Kommunens nya invånare ska lära sig god svenska och kunna få en egen försörjning

Bäring på kommunfullmäktiges mål om att nya invånare ska lära sig god svenska och i hög grad kunna nå egen försörjning.

Mått/metod: Elever från Askersund på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel % samt arbetslöshet för utrikes födda (statistik från Arbetsförmedlingen).

Adressering: Sydnärkes utbildningsförbund, kommunledningsförvaltningen

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
År	2024	2024	2024
Elever som klarar minst två kurser, procent	100	9,1	Senaste mätningen är från 2024 och avser alla SFI elever vid Alléskolan. Endast 9 av 99 elever klarade 2 kurser. Vid föregående mätningen från 2023 var resultatet 23 %
Den öppna arbetslösheten bland utrikes födda i kommunen ska vara bland de 25 % lägsta i länet.	25	25	2 av 12 kommuner i länet har lägre arbetslöshet för gruppen utrikes födda än Askersund

Uppföljning av nämnds uppdrag till förvaltning

Kommunstyrelsens resurser för att genomföra sitt uppdrag utifrån det av kommunfullmäktige fastställda reglementet finns organiserade inom kommunledningsförvaltningen samt i vissa delar den tekniska förvaltningen, förvaltningen för kultur, evenemang och fritid samt samhällsbyggnadsförvaltningen.

Pågående uppdrag från föregående verksamhetsplan	Uppföljning
<p>Intensifiera arbetet med att sälja namnrättigheterna m.m. till den nya idrottshallen</p> <p><i>Kommunfullmäktige har i samband med beslut om byggnation av den nya idrottshallen öppnat upp för möjligheten att låta den privata sektorn sponsra driften av den nya hallen. Den ekonomiska stötningen kommer i första hand föreningslivet till del då det avser de utökade kostnaderna för läktarplatser.</i></p>	<p>Kommunstyrelsen har beslutat att under en avtalstid på 6 år upplåta namnrätten avseende Närlunda Arena till Bergqvist Järn & Bygghandels AB och godkänna arenanamnet XL-Bygg Bergqvist Arena. Utöver det finns intresserade som vill sponsra genom skyltning/exponering av varumärke samt stolar. Under hösten skrevs avtal och skyltar monterades.</p>
<p>Arbeta fram en samlad strategi för hur vi som kommunorganisation kan stärka byar och orter på landsbygden utifrån de förutsättningar som finns i respektive by eller ort.</p> <p><i>Askersunds kommun har sedan lång tid tillbaka ett byaråd där representanter från kommunen träffar byaråd och andra föreningar. Råden används i första hand som ett forum för utbyte av information. Genom att ta fram en mer fokuserad strategi kan vi på ett mer träffsäkert sätt tillsammans med byarna och orterna arbeta för att tillsammans utveckla landsbygden.</i></p>	<p>Den nya översiktsplanen skrivs med ett starkt landsbygdsfokus. Arbetet med en strategi för att stärka orterna är inte startat men kommer delvis att utgå från vad som kommit in i översiktsplaneprocessen.</p>

Andra pågående uppdrag	Uppföljning
<p>Färdigställa styrmodellen för Askersunds kommun.</p> <p><i>Under 2023 startade arbetet med att färdigställa en styrmodell för Askersunds kommun. Arbetet genomförs av en arbetsgrupp från förvaltningen tillsammans med en politisk referensgrupp. Målbilden är att ha ett beslut under våren 2024.</i></p>	<p>Under 2024 har vi tagit viktiga steg mot att färdigställa kommunens styrmodell genom att utveckla en gemensam ny målsättnings- och budgeteringsmodell.</p> <p>Målstrukturen är tänkt fungera som en central plattform för kommunens styrning och samordning. Den syftar till att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrning: Samla kommunens verksamheter kring gemensamma mål och strategier. • Prioritering: Möjliggöra fokus på strategiska områden som främjar invånarnas välmående och kommunens utveckling. • Mätning: Skapa tydliga indikatorer för uppföljning och utvärdering.

	<ul style="list-style-type: none"> • Organisering: Definiera ansvar och roller för effektiv resursanvändning. <p><i>Modellen har utvecklats genom bred involvering av samtliga nämnder och workshops med budgetberedningen, där begrepp, roller och syften har diskuterats för att skapa en gemensam förståelse. Syftet är att skapa en solid grund till en styrmodell som inte bara är reaktiv, utan som också driver på den strategiska utvecklingen.</i></p>
<p>Handlingsplaner för att minska kommunens befarade underskott 2024.</p> <p><i>Enligt beslut i kommunstyrelsen 2023-10-06 ska kommundirektören tillsammans med kommunledningsgruppen gemensamt ta fram prioriterade handlingsplaner för att minska kommunens befarade underskott för 2024. Målbilden är att ha ett förslag till reviderad budget klart så att det kan behandlas av kommunfullmäktige 25 mars 2024.</i></p>	<p>I enlighet med kommunledningsgruppens förslag så beslutade fullmäktige 25 mars för kommunstyrelsen och uppmanade övriga nämnder till effektiviseringsåtgärder totalt motsvarande 5,2 mkr för 2024. I enlighet med den senaste ekonomiska månadsrapporten så har det föreslagna åtgärderna genomförts enligt plan och fått den avsedda effekten i tre av fyra förvaltningar.</p>

Uppföljning av program

Nämnderna ska beskriva sitt arbete utifrån de program som fullmäktige fattat beslut om enligt nedan. Detta behöver endast göras om programmet är relevant för den egna nämndens verksamheter. Även arbetet med de program som endast nämnden fattat beslut om sak redovisas i tabellen nedan.

Program	Mål/målsättningar	Uppföljning
Näringslivsprogram	Samordna kommunövergripande insatser för näringslivsutveckling och stärka arbetet med myndighetsutövning och god kommunikation.	<p>Näringslivsarbetet har under året fortsatt enligt det gällande näringslivsprogrammet, samtidigt som arbetet för att ta fram ett nytt program med start 2025 har påbörjats.</p> <p>Askersunds kommun har inlett deltagande i SKR:s utvecklingsprogram "Förenkla helt enkelt", som syftar till att förbättra företagsklimatet genom åtgärder inom myndighetsutövning, service och bemötande. Programmet är kommunövergripande och kräver samarbete mellan förvaltningarna för att säkerställa framgång. Arbetet sker även i samverkan med Samhällsbyggnad Sydärke samt Lekebergs och Laxå kommuner, vilket stärker utvecklingsinsatserna regionalt.</p> <p>För att följa upp och utveckla kommunens näringslivsarbete används resultat från Svenskt Näringslivs företagsklimatundersökning och NKI-enkäten som viktiga indikatorer. Dessa</p>

		ger värdefull vägledning i arbetet för ett förbättrat företagsklimat.
Suicidprogrammet	Samordna insatser för att höja kunskapen om suicid samt suicid-prevention inom förvaltningen och på en kommunöver-gripande nivå.	Kommunledningsgruppen har ett samarbete med Sydnärkes folkhälsoteam där frågan hanteras på ett kommunövergripande plan. Det handlar både om utbildningsinsatser och andra aktiviteter. Förslag ska tas fram för utbildning av chefer. På sikt kan även material tas fram för användning på arbetsplatsträffar men dock tidigast 2024.
Hållbarhetsprogram	Förvaltningen har i uppdrag att genomföra aktiviteter för att målen uppnås.	<p>Samhällsplanering Arbetet med ny översiktsplan (ÖP) fångar den politiska prioriteringen avseende ekologisk hållbarhet i samhällsplaneringen på ett bra sätt. Infrastruktur för gång och cykel kommer att beskrivas i såväl övergripande kartor som i utvecklingskartor för orter. En övergripande strategi för planeringen av nya bostadsområden är att bostäderna ska varvas med gröna områden. Detta är bra ur flera perspektiv, som närhet till aktivitet och rörelse, omhändertagande av dagvatten vid skyfall och rent estetiska värden.</p> <p>Transporter Länstrafikens utveckling av kollektivtrafiken koncentreras till de starkaste stråken med många resande och kompletteras med anropsstyrd trafik.</p> <p>Resfria möten ger goda möjligheter att arbeta utan att behöva förflytta sig. Detta skapar ytterligare attraktion för att bosätta sig i kommunen.</p> <p>Inköp Inköp av tjänster och varor sker utifrån bästa möjliga miljöstandard.</p> <p>Vid byggnation väljs material utifrån ett hållbarhetsperspektiv.</p> <p>Byggnation Reinvesteringsåtgärder i byggnader för att minska energiförbrukning och beroende av fossila bränslen.</p>
ANDTS-program	Ökad kunskap om aktuell information kring ANDTS - Genom t.ex. föreläsning i ämnet till all personal inom förvaltningen via APT	Rutiner/förebyggande arbete alkohol/droger tas upp på respektive arbetsplatsträff under september månad enligt personalåret. Vid arbetsgivarforum 1 september i år hade Catrin Högberg Karlsson, samordnare ANDTS i kommunen, utbildning och information för chefer avseende alkohol, narkotika och spel. Presentationen spelades in och kan ses i

	<p>- Ge djupgående kunskap till chef/ gruppleadare som i sina roller som arbetsledare lär sig se personer med eller risk för beroende-problematik.</p>	<p>efterhand för de som inte kunde närvara på mötet. Det nya underlaget för medarbetarsamtal innehåller frågor och samtal om bruk och missbruk. Används sedan hösten 2024.</p>
--	--	--

Tillgänglighet/ Allas lika värde/ Folkhälsa

Sydnärkes folkhälsoteam har under året haft personalomsättningar där ny folkhälsochef samt folkhälsoutvecklare har rekryterats. Totalt har folkhälsoteamet omfattats av fyra heltidstjänster: tre folkhälsoutvecklare och en folkhälsochef. Folkhälsoteamet har utöver även haft en projektanställd folkhälsoutvecklare som främst haft fokus på arbetet med att implementera Generation Pep-satsningen i samarbete med RF-SISU.

Nedan följer några exempel ur verksamheten 2024. Fullständig verksamhetsberättelse kan läsas i februari då berättelsen beslutas av Styrgrupp folkhälsa.

Projekt mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer Ett projekt gällande våld i nära relationer har finansierats av Länsstyrelsen. Projektet har resulterat i att 1000 elever i Sydnärke har tagit del av en föreläsning om normer, attityder och värderingar.

Seniorkraft. I samverkan med civilsamhället, kommunerna och regionen har teamet genomfört seniorkraft i samtliga Sydnärke kommuner. Under året har 65 seniorer under 15 veckor fått prova på olika aktiviteter, tagit del av föreläsningar om kost, fysisk aktivitet och andra viktiga delar för att främja ett hälsosamt åldrande.

Sydnärkes ungdomsråd Teamet har anordnat en elevrikstad där 140 elever, politiker och tjänstepersoner deltog. Fyra feriearbetare har därefter sammanställt resultatet som kommunerna därefter haft möjligheten att arbeta vidare med. Dessutom har 16 elever från högstadieskolorna i Sydnärke genomfört en elevskyddsombudsutbildning. Syftet med satsningarna har varit att öka intresset för demokratiska processer och öka ungas delaktighet i beslutsprocesser.

MHFA. Under 2024 utbildades 83 personer i Sydnärke i MHFA. Mental Health First Aid (MHFA) kallas även för Första hjälpen till psykisk hälsa och är ett standardiserat utbildningsprogram om bland annat bemötande av personer som mår dåligt.

Föräldraskapsstöd Under de senaste åren har Sydnärkes folkhälsoteam funnits med i årsplaneringen av familjecentralernas verksamheter. Efter uttalat behov från familjecentralssamordnarna har folkhälsoteamet genomfört två kunskapshöjande insatser riktade till personal på familjecentralerna om våld i nära relationer. Sydnärkes folkhälsoteam har i samband med kunskapshöjande insatserna tagit fram, i samverkan med familjecentralerna, ett flödesschema som stöd för hur personal ska bemöta misstanke om våld i nära relationer. Till flödesschemat har även en stödlista med stödinsatser i länet tagits fram.

Generation pep Satsningen är en del av ett länsövergripande arbete som syftar till att förbättra mat- och rörelsevanor hos barn och unga och därigenom öka jämlikheten i hälsa. Under 2024 har sex förskolor fått extra stöd för att arbeta med hälsosamma vanor. Personal har utbildats i hur mat och rörelse kan integreras i vardagen, och föräldramöten har varit en del av arbetet för att engagera familjer och främja hälsosamma vanor även hemma. För att sprida kunskap och engagera fler har pedagoger använts som ambassadörer, och kompetensutvecklingsdagar har genomförts för att stärka pedagogernas förståelse för hur mat och rörelse kan integreras i förskolornas vardag. Insatser har även genomförts för att öka rörelse och gemenskap i områden med större behov, genom att stärka idrotts- och fritidsaktiviteter och skapa nya möjligheter för fysisk aktivitet och social samvaro.

Vi skapar hälsa tillsammans Sydnärkes folkhälsosteam har under året varit involverade i den omorganisering av styrning som skett i kommunerna inom ramen för Nära vård-omställningen. Teamet har genom sin kompetens bidragit i kommunens utveckling gällande framtagandet av styrstrukturer, styrningskartor, uppdragsbeskrivningar för styrgrupp och arbetsgrupp samt genomförande av workshops. Teamet har även i vissa fall bidragit med samordningsstöd i samband med omstruktureringen. I det hälsofrämjande och förebyggande delarna i omställningsarbetet har teamet även bidragit med stöd utifrån sin folkhälsovetenskapliga kompetens.

Driftresultat årsbokslut

(tkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Budget 2024	Budget- avvikelse
Intäkter	49 661	60 586	58 214	2 372
Kostnader	-222 952	-247 146	-231 724	-15 422
<i>varav personalkostnader</i>	-42 792	-42 258	-42 303	45
<i>varav kapitalkostnader</i>	-41 562	-58 486	-58 486	0
Resultat	-173 291	-186 560	-173 510	-13 050

Budgeten består av den av kommunfullmäktige beslutade ramen enligt 23KF105 2023-06-19 på 126 342 tkr. Därefter har budgetramen justerats med tillskott för kapitaltjänstkostnader, budget för interna köp/sälj, lönerrevision, hyresjusteringar samt övriga av kommunfullmäktige beslutade budgetjusteringar.

Resultatet för nämnden visar på ett underskott vid årets slut på 13 050 tkr. Den främsta orsaken till underskottet är medfinansiering av underskott för Sydnärkes utbildningsförbund 2024, där Askersunds kommuns andel är cirka -12,6 mkr. Kostnaden för Sydnärke IT blir högre än budgeterat, -477 tkr samt avräkning Nerikes brandkår -295 tkr.

Fortsatt höga kostnader för personalkaffe, till viss del beroende på de höga kaffepriiserna.

Positiva effekter för resultatet är bland annat vakanshållning av tjänst/del av tjänst för administrativ chef, besöksnäringstrateg samt HR-chef under 2024. Ny kommundirektör tillträdde sin tjänst i mitten av maj och under ett par månader blev det dubbel lönekostnad för denna tjänst. För tjänsten som säkerhetssamordnare blev det ingen vakans i större utsträckning. En säkerhetschef har anställts som tillträdde sin tjänst i mitten av september. Dessa gör att effekten av vakanshållningen av tjänster ovan minskar.

Anslaget för SFI-kostnader som finns inom kommunstyrelsen har ej behov utnyttjats.

Arbetsmarknadsenheten visar ett överskott beroende på högre intäkter än beräknat.

Kostnaderna för skolskjutsar och färdtjänst som varit en osäkerhetsfaktor under året, visar båda ett överskott.

Den stora förändringen mot delårsbokslut och föregående prognos är kostnaderna för medfinansiering av underskottet för Sydnärkes utbildningsförbund, där kostnaden blivit cirka 6,1 mkr högre än tidigare beräkning, totalt cirka -12,6 mkr.

Driftredovisning 2024, tkr

Verksamhet	Utfall	Budget	Avvikelse	Analys
10 Nämnder/Styrelser	-3 022	-3 184	162	1

11	Stöd till politiska partier	-590	-590	0	
12	Revision	-753	-732	-21	
13	Övrig politisk verksamhet	-2 027	-2 021	-6	
21	Fysisk och teknisk planering	-2 314	-1 061	-1 253	2
22	Näringslivsfrämjande åtgärder	-516	-561	45	
23	Besöksnäringsverksamhet	-1 450	-1 816	366	3
24	Parkering och trafikåtgärder	-2 145	-2 110	-35	
25	Parker mm	-242	-207	-35	
26	Miljö och hälsoskydd	-253	-189	-64	4
27	Räddningstjänst och samhällsskydd	-7 198	-7 152	-46	5
31	Allmän kulturverksamhet	-384	-387	3	
34	Idrotts- och fritidsanläggningar	-312	-314	2	
44	Skolskjutsar	-14 360	-14 410	50	
45	Gymnasieskola	-82 802	-70 294	-12 508	6
53	Färdtjänst	-3 968	-4 100	132	7
60	Särskilt riktade insatser	0	-600	600	8
61	Arbetsmarknadsåtgärder	-6 310	-6 970	660	9
80	Kommersiella fastigheter	40 036	39 960	76	
81	Bostadsfastighet	24	46	-22	
87	Avfallshantering	31	26	5	
91	Gemensamma lokaler	-58 088	-57 305	-783	10
92	Gemensamma verksamheter	-39 917	-39 539	-378	11
Summa		-186 560	-173 510	-13 050	

Verksamhetsanalys driftbudget 2024, tkr

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
10 Nämnder/Styrelser	Intäkt	0	0	162
	Kostnad	-3 022	-3 184	
Analys 1				
Lägre kostnader arvoden.				

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
21 Fysisk och teknisk planering	Intäkt	312	1 095	-1 253
	Kostnad	-2 626	-2 156	
Analys 2				
Då inga villatomter har sålts under året redovisas ett underskott mot intäktsbudgeten.				

--

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
23 Besöksnäringens verksamhet	Intäkt	351	528	366
	Kostnad	-1 801	-2 344	
Analys 3 Lägre lönekostnad p g a vakant tjänst besöksnäringensstrateg.				

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
26 Miljö och hälsoskydd	Intäkt	0	0	-64
	Kostnad	-253	-189	
Analys 4 Lön 10% tjänst för arbete med ADNT-frågor.				

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
27 Räddningstjänst och samhällsskydd	Intäkt	1 124	753	-46
	Kostnad	-8 322	-7 905	
Analys 5 Bidrag från MSB ej utnyttjat till fullo. Negativ avräkning med Nerikes brandkår.				

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
45 Gymnasieskola	Intäkt	0	0	-12 508
	Kostnad	-82 802	-70 294	
Analys 6 Medfinansiering av underskott SUF 2024.				

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
53 Färdtjänst	Intäkt	48	0	132
	Kostnad	-4 016	-4 100	
Analys 7				
Färre resor.				

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
60 Särskilt riktade insatser	Intäkt	0	0	600
	Kostnad	0	-600	
Analys 8				
Anslaget för SFI-kostnader behöver ej utnyttjas.				

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
61 Arbetsmarknadsåtgärder	Intäkt	12 210	8 461	660
	Kostnad	-18 520	-15 431	
Analys 9				
Högre intäkter som även genererar högre kostnader till viss del. Vakant tjänst.				

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
91 Gemensamma lokaler	Intäkt	206	61	-783
	Kostnad	-58 293	-57 365	
Analys 10				
Höga kostnader för larm och brandskydd. Även höga underhållskostnader utöver förvaltningsavtalet ligger bakom den negativa avvikelsen.				

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
92 Gemensamma verksamheter	Intäkt	1 686	1 067	-378
	Kostnad	-41 603	-40 606	
Analys 11				
Ökad intäkt p g a avräkning försäkringsärende. Högre kostnader för bland annat personalkaffe och porto. Avräkning Sydnärke IT ger en högre kostnad.				

Investeringsredovisning

Budgeten består av den av kommunfullmäktige beslutade ramen enligt 23KF105 2023-06-19. Ombudgetering från 2023 ingår i beloppet.

Resultatet för nämnden visar på ett underskott vid årets slut på -7 744 tkr. Flera stora projekt, såsom Närlundaskolan, Närlunda Arena, Åsbro Förskola och Hammars skola har färdigställts under 2024. Den totala avvikelsen mot budget för dessa projekt visar på ett överskridande, till största delen beroende på den kraftiga inflationen som varit och som drastiskt påverkat byggindex. Askersund förskola kommer fortsätta under 2025.

När det gäller budgeten för reinvesteringar har kommunstyrelsen gett uppdrag att genomföra reinvesteringssåtgärder upp till ett belopp om 3 215 tkr samt inventarier Närlunda arena investeringar för 400 tkr.

Projekten ny teknik Rådsalen, Drätselkammaren samt Informationstavlur har ej påbörjats, där medlen kommer begäras ombudgeterade. Likaså kommunens intranät har kvarvarande medel och dessa kommer även de begäras ombudgeterade.

(tkr)	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse
Nettoutgifter	-91 549	-83 805	-7 744

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	analys
Närlundaskolan, etapp 2	-2 260	0	-2 260	1
Närlundaskolan, omgivande markarbete	-5 956	-3 205	-2 751	2
Åsbro förskola	-25 513	-21 300	-4 213	3
Askersund förskola	-36 309	-36 297	-12	4
Hammars skola, förskola, om/tillbyggnad	-14 689	-7 700	-6 989	5
Närlunda, ny idrottshall	-831	0	-831	6
Exploatering Gustavslund	-2 318	-1 728	-590	7
Sjöängen, utveckling foajé m m	-108	-121	13	
Vård- och omsorgslokaler	0	-1 500	1 500	8
Närlunda arena, inventarier	-368	-1 000	632	9
Åsbro, Sågarevallen, staket	-110	0	-110	
Investering enligt reinvesteringssplan 2024	-2 968	-8 000	5 032	10

<i>Björkängens förskola, ventilation</i>	-68			
<i>Solberga IP, LED-belysning</i>	-30			
<i>Rönneshytta skola, LED-belysning</i>	-542			
<i>Sundsängen, solskydd</i>	-37			
<i>Snörmakaren, solskydd</i>	-37			
<i>Snavlunda förskola, solskydd</i>	-37			
<i>Åmmebergs skola, solskydd</i>	-37			
<i>Sjöängen, utbyte kubbgolvs löjdsal</i>	-219			
<i>Rönneshytta skola, upprustning klassrum</i>	-293			
<i>Åsbro skola, kök, renovering fuktskada</i>	-116			
<i>Åmmebergs skola, lokalanpassning</i>	-232			
<i>Humlegården, värmepump</i>	-127			
<i>Rådhuset, lyftremmar hiss</i>	-90			
<i>Rönneshytta skola, solskydd</i>	-160			
<i>Rönneshytta skola, ventilation</i>	-60			
<i>Snavlunda förskola, tak</i>	-191			
<i>Askersunds stationshus, vattenskada</i>	-87			
<i>Åsbro skola, nytt golv i gymnastiksal</i>	-385			
<i>Åsbro skola, passersystem, dörrar gymnastiksal</i>	-220			
Fastighetsförvärv	0	-2 000	2 000	11
Rådsalen, Drätselkammaren, ny teknik	0	-370	370	12
Kommunens intranät	-119	-220	101	13
Evenemangstavlor	0	-220	220	14
Rådhuset, inventarier	0	-100	100	15
Skrivare, kopiatorer	0	-44	44	
Summa	-91 549	-83 805	-7 744	

<i>Begäran av ombudgetering:</i>	<i>Rådsalen, Drätselkammaren, ny teknik</i>	<i>370</i>
	<i>Kommunens intranät</i>	<i>101</i>
	<i>Evenemangstavlor</i>	<i>220</i>
	Summa	691

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvik 2024	Projekt kostnad tom 2024	Total projekt prognos	Total projekt budget	Ack avvikelse projekt
Närlundaskolan, etapp 2	-2 260	0	-2 260	-89 586	-89 586	-77 350	-12 236
Närlundaskolan omg markarb	-5 956	-3 205	-2 751	-22 184	-22 184	-19 000	-3 184
Åsbro förskola	-25 513	-21 300	-4 213	-47 283	-47 283	-42 000	-5 283
Askersund förskola	-36 309	-36 297	-12	-42 015	-46 000	-42 000	-4 000
Hammars skola/förskola	-14 689	-7 700	-6 989	-45 172	-45 172	-37 500	-7 672

Närlunda, ny idrottshall	-831	0	-831	-49 697	-49 697	-43 500	-6 197
Expl Gustavslund	-2 318	-1 728	-590	-23 982	-24 966	-23 400	-1 566

Investeringsanalys 2024 tkr

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Närlundaskolan, etapp 2	-2 260	0	-2 260
<p>Analys 1 Projektet avslutades under hösten 2023, förutom konstverk som slutförts under våren 2024 och en etableringskontroll av växter som skett i september. Budgetavvikelsen avser endast 2024. Total projektavvikelse beräknas bli -12,2 mkr. Orsak till detta kraftig inflation som påverkat bygginde.</p>			

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Närlundaskolan, omgivande markarbete	-5 956	-3 205	-2 751
<p>Analys 2 Projektet avslutas under 2024. Budgetavvikelsen avser endast 2024. Total projektavvikelse beräknas bli -3,2 mkr, där höjda asfaltspriser med ca 30% är den största orsaken.</p>			

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Åsbro förskola	-25 513	-21 300	-4 213
<p>Analys 3 Byggstart augusti 2023. Projektet avslutat under 2024. Budgetavvikelsen avser endast 2024. Total projektavvikelse beräknas bli -5,3 mkr. En stor fördyringsorsak är VA-anslutning och bekostande av en pumpbrunn.</p>			

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Askersund förskola	-36 309	-36 297	-12
<p>Analys 4 Byggstart november 2023. Projektet kommer fortgå under 2025. Budgetavvikelsen avser endast 2024. Total projektavvikelse beräknas bli -4 mkr. En orsak till detta är att det krävts mer sprängning och sanering av berg samt va-lösningar än beräknat.</p>			

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Hammars skola/förskola, om/tillbyggnad	-14 689	-7 700	-6 989
<p>Analys 5 Projektet avslutats under 2024. Budgetavvikelsen avser endast 2024. Total projektavvikelse beräknas bli -7,7 mkr. Orsaker till detta är ett betydligt sämre skick på byggnad 3 än vad man räknat med. Detta har medfört byte av ledningar ut- och invändigt, isolering samt större asbetsanering än planerat.</p>			

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
---------	-------------	-------------	------------------

Närlunda, ny idrottshall	-831	0	-831
--------------------------	------	---	------

Analys 6
Projektet slutförts 2024. Budgetavvikelsen avser endast 2024. Total projektavvikelse beräknas bli -6,2 mkr. Ökade kostnader material samt högre entreprenörpris än beräknat.

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Exploatering Gustavslund etapp 1 och 2	-2 318	-1 728	-590

Analys 7
Projektet slutfört 2024. Budgetavvikelsen avser endast 2024. Total projektavvikelse beräknas bli 1,6 mkr, vilket föranlett en höjning av tomtpriserna.

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Vård- och omsorgslokaler	0	-1 500	1 500

Analys 8
Projektet kommer ej startas.

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Närlunda arena, inventarier	-368	-1 000	632

Analys 9
Enligt uppdrag från KF kan inventarier upp till ett belopp om 400 tkr införskaffas. Detta ger en positiv budgetavvikelse.

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Investering enligt reinvesteringsplan 2024	-2 968	-8 000	5 032

Analys 10
Enligt uppdrag från KF ska reinvesteringsåtgärder 2024 genomföras upp till ett belopp om 3 215 tkr. Detta ger en positiv budgetavvikelse.

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Fastighetsförvärv	0	-2 000	2 000

Analys 11
Inga fastighetsförvärv har skett under året.

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Rådsalen, Drätselkammaren, ny teknik	0	-370	370

Analys 12

Försenad projektstart, diskussion angående gemensam upphandling Sydnärke IT. Saldo kommer begäras ombudgerat till 2025.

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Kommunens intranät	-119	-220	101
Analys 13 Projektet beräknas fortgå 2025. Saldo kommer begäras ombudgerat till 2025.			

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Evenemangstavlor	0	-220	220
Analys 14 Försenad projektstart. Projektet beräknas utföras tidig vår 2025. Saldo kommer begäras ombudgerat till 2025.			

Projekt	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
Rådhuset, inventarier	0	-100	100
Analys 15 Inga inventarier införskaffade under året.			

Förväntad utveckling

Strategisk utredning initieras

Under 2024 utvecklades en uppdragsspecifikation till en strategisk utredning bestående av två strategiska delutredningar som genomförs under 2025.

Dessa delutredningar syftar dels till att förbättra kommunens processer inom samhällsbyggnad dels de stödfunktioner som finns kopplat till kommunledningsförvaltningen.

Delutredning 1: Organisationsöversyn av samhällsbyggnadsprocesserna

Syftet är att övergripande effektivisera resursanvändningen och förbättra strukturen för att hantera kommunens samlade samhällsbyggnadsfrågor. Utredningen ska kartlägga nuvarande processer och resurser, identifiera hinder och överlappningar, samt jämföra arbetssättet med andra kommuner för att finna förbättringsmöjligheter.

Utredningen initieras mot bakgrund av att Lekebergs kommun för närvarande genomför en utredning som kartlägger för- och nackdelar med samhällsbyggnadsförvaltning/nämnd i egen regi kontra samarbetet inom ramen för Sydnärke (Laxå-, Askersunds- och Lekebergs kommun). Utredningen ska överlämnas till kommunstyrelsen under kvartal 1 2025 och ska fungera som ett beslutsunderlag för hur och vart de olika delarna (myndighetsutövning/samhällsplanering) bäst organiseras för att uppnå effektiv handläggning som präglas av förståelse för lokala aspekter.

Parallellt med beskriven utredning är det därför lämpligt att Askersunds kommun i samråd med Laxå kommun genomför motsvarande utredning, men med ett ytterligare holistiskt perspektiv där kommunens utredning genomför en organisationsöversyn som kopplar till kommunens samtliga övergripande samhällsbyggnadsprocesser.

Delutredning 2: Förbättringsinitiativ för Kommunledningsförvaltningens stödprocesser

Utredningen ska dokumentera och analysera kommunledningsförvaltningens nuvarande stödprocesser. Den ska identifiera behov och krav från andra förvaltningar för att säkerställa att processerna är både relevanta och effektiva. Juridiska krav som påverkar dessa processer ska också identifieras. Vidare ska utredningen bedöma om vissa funktioner skulle bli mer effektiva genom centralisering. En GAP-analys behöver genomföras för att identifiera skillnader mellan det nuvarande och önskade framtida tillståndet. Slutligen ska konkreta rekommendationer och en handlingsplan föreslås.

Arbetet med ny målsättnings- och budgeteringsmodell fortsätter

Den nya målstrukturen som fastställdes under 2024 syftar till att skapa en robust och flexibel ram för kommunens arbete, där helhetsperspektiv och långsiktighet kombineras med förvaltningarnas operativa genomförande.

Kommunfullmäktige har, inom ramen för den nya strukturen, fattat beslut om övergripande målområden och strategiska mål av effektkaraktär på flera års sikt. Dessa mål fungerar som en vägledande kompass för hela kommunens utveckling och anger prioriterade områden.

Som en del av denna struktur kommer varje nämnd att ta fram nämndmål med en löptid på ett år. Dessa mål är specifikt utformade för att skapa *förflyttningar* och *initiativ* som direkt bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges långsiktiga strategiska mål. I nämndernas styrdokument ingår också de planeringsförutsättningar och ekonomiska ramar som ligger till grund för deras arbete.

En prioriterad insats under 2025 är blir att kommunens förvaltningar utformar sin förvaltningsplan, ett centralt verktyg för förvaltningarnas bidrag till nämndens uppsatta mål och budget. Varje förvaltning ansvarar för att operativt realisera nämndernas mål genom att:

- Konkretisera och planera aktiviteter och insatser som stödjer de beslutade nämndmålen.
- Integrera mål för den löpande verksamheten, i linje med nämndernas reglemente.
- Säkerställa organisering, resursanvändning, riskhantering och samverkan som optimerar kommunens samlade kraft.

Den nya modellen stärker inte bara kopplingen mellan långsiktiga strategiska mål och förvaltningarnas operativa arbete, utan möjliggör också en dynamisk och anpassningsbar styrning. Genom att varje nivå i strukturen bidrar till en gemensam riktning skapas en röd tråd som sträcker sig från kommunens övergripande målområden och strategiska mål till konkreta resultat i invånarnas vardag.

Fokusområden 2025

Som kommunstyrelsens nämndmål föreskriver kommer kommunledningsförvaltningen att fokusera på ett antal områden:

Totalförsvaret och säkerhet

- Totalförsvarsarbete och krisberedskap: Utveckla och implementera en strategi och plan för kommunens totalförsvaret och krisberedskap.
- Brottsförebyggande arbete: Skapa och genomföra en samordnad brottsförebyggande strategi för att stärka säkerheten.

Digitalisering och innovation

- Digital transformation: Initiera digitala lösningar för effektivare och tillgängligare kommunal service genom nationella initiativ (SKR :s handslag).

Näringsliv och företagande

- Företagsklimat: Utveckla en gemensam agenda förbättra företagsklimat och långsiktig tillväxt.
- Näringslivsutveckling: Stimulera innovation, kompetensförsörjning och samarbetsmiljöer.
- Etablering och expansion: Stödja företags tillgång till verksamhetsmark.

Boende och samhällsutveckling

- Attraktiv bostadsutveckling: Främja investeringar för hållbara boendelösningar.
- Övergripande planering: Säkerställa tillgång till boendemöjligheter genom prioriterad detaljplanering och exploatering.
- Stadsutveckling: Samordna och uppdatera utredningar för hållbar stadsutveckling.

Hållbarhet

- Kommunövergripande hållbarhetsprojekt: Initiera projekt för biologisk mångfald och våtmarker.
- Ekonomisk hållbarhet: Öka självfinansiering, minska extern upplåning och prioritera hållbara investeringar.

Ekonomisk styrning och resursfördelning

- Ekonomisk styrning: Förbättra budgetuppföljning och hantering av avvikelser.
- Resursfördelning: Införa en modell för tydligare politiskt prioriterad budgetfördelning.
- Prognoser och planering: Förbättra träffsäkerhet i ekonomiska prognoser.

Kommunikation och transparens

- Strategisk kommunikation: Skapa en budskapsplattform för trovärdig och enhetlig kommunikation.
- Rapporteringsstruktur: Implementera en tydlig struktur för rapportering till Kommunfullmäktige.

Personal och arbetsmiljö

- Kompetensförsörjning: Utveckla en strategisk modell för arbetsgivarvarumärke och samarbete.
- Minskad sjukfrånvaro: Förstärk chefernas hantering av frånvarofrågor och implementera hållbara arbetsmiljölösningar.

Effektivisering och service

- Medborgarservice: Utredda lösningar för effektivare service, till exempel genom ett kontaktcenter.
- Styrmodell: Implementera en sammanhållen styrmodell och tydlig målstruktur.
- Detaljplanering: Öka effektiviteten i detaljplaneprocessen.